N°. 17.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 26 FEBRUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Februarij.

Sedert eenige dagen is weder sprake van een plan, volgens hetwelk de Keizer en de Keizerin, in den loop van den aanstaanden zomer door den Paus zouden worden gekroond.

— Het in Julij 1855 tusschen Frankrijk en Perzie gesloten verdrag van vriendschap en handel is thans door het Fransche gouvernement afgekondigd en in den *Moniteur* openbaar gemaakt. Het behelst de in zoodanige overeenkomsten gebruikelijke bepalingen en betuigingen. De aanhef is geheel in Perzischen stijl; de beide contraherende souvereinen worden met eene opeenstapeling van Oostersche beeldspraak beschreven; zij worden gezegd zoo verheven te zijn als de planeet Saturnus, de zon tot banier te hebben, enz.

— Eerlang zal deze hoofdstad twee Mahomedaansche leerstoelen bezitten. De Turksche Regering zendt namelijk twee der uitstekendste geleerden des Rijks, *Hussein*-effendi en *Suliman*-effendi, herwaarts, die openbare voorlezingen houden zullen, de eerste over de Arabische en Perzische taal voor Mahomedanen, de andere over de Turksche taal voor Christenen. Soortgelijke leerstoelen zullen door de Turksche Regering te Londen, Weenen en Brussel worden opgerigt.

— In de Fransche Akademie van Wetenschappen is dezer dagen verslag uitgebragt omtrent een nieuw stelsel van broodbereiding, hetwelk men verschuldigd is aan den heer *Mège-Mouriès*, een aan de dienst der Parijsche hospitalen verbonden scheikundige. Deze heeft het gewone brood, zonder zemelen, en vermengd met zemelen, tot een punt van gezet onderzoek gemaakt, en eene nieuwe grondstof ontdekt, aan welke hij den naam van *cerealine* heeft gegeven, en die op de gisting een belangrijken invloed uitoefent. Tot dusver heeft men altijd gedacht dat de zemelen, onder het deeg vermengd, de oorzaak waren van het donker gekleurde grove brood, het zoogenaamde *pain bis*, in tegenoverstelling van het brood zonder zemelen, of *le pain blanc*. Uit de nasporingen van den heer *Mège* is gebleken, dat niet de zemelen, maar de cerealine de oorzaak is van de donkere kleur. Hij geeft het middel aan de hand om de cerealine af te scheiden, en is er op die wijze in geslaagd om het gemalen graan, hetwelk tot dusver 70 deelen van de honderd meel van de eerste kwaliteit gaf, 80 deelen te doen opleveren. In de Parijsche hospitalen zijn, onder het toezigt eener speciale commissie van leden der Akademie, proeven in het groot genomen, waaruit is gebleken, dat de toepassing van het stelsel van den heer *Mège* inderdaad die voordeelen oplevert, welke men daarvan kon verwachten. Het op die wijze toebereide brood is iets ligter dan het brood zoo als het thans algemeen voorkomt, maar de commissie heeft eenparig erkend, dat het aangenamer van smaak is en geene bestanddeelen hoegenaamd bevat, welke voor de gezondheid schadelijk zouden moeten worden geacht. Op dien grond heeft zij aan het stelsel van den heer *Mège* onvoorwaardelijk haar zegel gehecht, en voorgesteld, om hetzelve bekend te maken ook in de voor het buitenland bestemde wetenschappelijke werken. — De Akademie heeft zich met dit voorstel vereenigd.

— Met de naar Havre bestemde stoomboot *Arago* zijn heden te Southampton berigten ontvangen uit New-York van den 7 dezer. De nationale schouwburg te Washington was den 6den geheel door brand vernield. Volgens officiele berigten van de Philippijnsche eilanden waren daar 15,000 huizen door een orkaan verwoest.

— Onlangs is een gedeelte verbrand van de gebouwen der mairie van het 6de arrondissement dezer hoofdstad; de duplikaten van de bij dit ongeval te loor gegane acten zijn volgens de wet gedeponeerd aan de griffie van het geregtshof van eerste instantie; men heeft berekend, dat men, om al de verbrande acten te doen copiëren, vijftien personen acht jaren lang dagelijks daartoe zou moeten bezigen en eene som van 400,000 francs daarvoor uitgeven.

— Volgens berigten van de Perzische Golf van 28 December, die door een half-officieel blad van Parijs, den *Moniteur de l'Armée*, medegedeeld worden, waren de Engelschen niet voornemens zich te Bushire, op het vaste land van Perzie, duurzaam te vestigen, dewijl het eene ongezonde plaats met eene slechte reede is, maar hebben zij er evenwel verschansingen, twee localen voor de Protestantsche eeredienst, eene baan voor wedrennen, eenen kleinen spoorweg en een kerkhof aangelegd.

Bij de afzending van de aangehaalde berigten wachtten de Engelschen in Bushire onverwijld 800 man versterking, en tegen den 15 Januarij nogmaals eene versterking van 1200 man. Die nieuwe troepen zouden regtstreeks uit Indie komen, terwijl uit Engeland alleen materieel en oorlogsschepen tot versterking van het eskader verwacht werden.

ENGELAND.

LONDEN, den 22sten Februarij.

In de zitting van het Britsche Lagerhuis van jl. Donderdag is door een lid van de liberale partij, den heer *Locke King*, een voorstel tot uitbreiding van het stemregt gedaan; hij wilde aan alle burgers, die een huis van minstens tien pond sterling huurwaarde bewonen, het regt toegekend hebben om bij de verkiezing van leden van het Lagerhuis te stemmen. Het voorstel is niet alleen door radicalen, als de heer *Duncombe*, maar ook door gematigde liberalen, als lord *John Russell* en sir *James Graham*, ondersteund, maar door lord *Palmerston* bestreden; ten slotte is het verworpen, doch slechts met de geringe meerderheid van dertien stemmen.

— In de zitting van het Britsche Lagerhuis van den 19 dezer is de door een lid gedane vraag, of Perzie onlangs grondgebied aan Rusland afgestaan had, door lord *Palmerston* ontkennend beantwoord.

— Een geacht Londensch blad, hetwelk aan de belangen der wetenschap gewijd is, het *Athenaeum*, berigt als zeker, dat het Britsche gouvernement besloten heeft wederom eene expeditie naar de Noordpool-zee te zenden om volle zekerheid omtrent het lot van kapitein *Franklin* en zijne medgezellen te bekomen.

— Ofschoon de Engelsche Regering niet al de stukken, op het geschil en de onderhandelingen met Napels betrekkelijk, aan het Parlement heeft overgelegd, achten sommige dagbladen zich geregtigd den inhoud van sommige der nog niet overgelegde mede te deelen, en dien aan te vullen met hetgene hunne bijzondere berigten behelzen. Zie hier een dier artikelen, aan den *Times* ontleend, en waarvan men, voor de zaak der menschelijkheid mag wenschen dat het sterk is overdreven: »De gevangenis van Monte Sarchio is een vochtig, met diepe kelders, smalle vensters en cellen zonder luchtstrooming voorzien verblijf. Daar huisvest *Poërio*, door den honger gemarteld, met blindheid bedreigd en aan eene teringziekte lijdende, die reeds de beste sappen van zijn uitgeput gestel verteerd heeft. Daar ook is het dat regters, advokaten en schrijvers nevens elkander geketend liggen, zonder nogtans elkander te kunnen zien. Wanneer een hunner een woord van klagt of eene zucht doet hooren wordt hij naar de onderaardsche gewelven gesleept en aan den grond vastgekluisterd.

»Er is geene enkele der voornaamste Europesche Mogendheden die aan den Koning van Napels geene herhaalde vertoogen over deze barbaarschheden heeft doen toekomen. Uit de mededeelingen, door den heer *Petre* aan lord *Clarendon* gedaan, moeten wij opmaken dat de last, aan kapitein *Acuti*, den voormaligen kommandant van Procida, gegeven, om aan ieder van 54 gevangenen 50 slagen te doen toedienen, van den Koning zelven is uitgegaan. De wreedheden, in naam van Z. M. *Ferdinand* in de staatsgevangenissen te Napels en op de eilanden gepleegd, zijn zoo ongeloofelijk, zoo verlagend voor de menschelijke natuur, dat de gemeenste kerel in Engeland, als hij zich naar bed begeeft, God kan danken dat hij *Ferdinand*, de Koning der Beide Siciliën, niet is."

De *Morning Post* geeft, na den korten inhoud der aan het Parlement overgelegde stukken opgegeven te hebben, op zijne beurt eene reeks van mededeelingen, van soortgelijken aard als die van den *Times*. De dichter *Poërio* heeft, volgens dat blad, in den kerker van Monte Sarchio tot lotgenooten *Schiavonni*, die reeds een oog verloren heeft; *Sticco*, wiens maag geen spijzen meer verdragen kan; *Vincenzo Dono*, die sedert vijf maanden aan rheumatische pijnen lijdt; *Nisco*, een zeer verdienstelijk schrijver, vroeger een zeer sterk man, maar die door de vochtige koude is uitgeput; *Pica*, een vermaard regtsgeleerde, vroeger lid der wetgevende vergadering, wiens leven thans in gevaar verkeert; *Alphonso Zeuli*, een man van 34 jaren, nu door eene doodelijke kwaal aangetast; *Pinotti*, een regter, die, ofschoon nog jong, reeds door eene zware beroerte is getroffen, en anderen, wier vrienden talrijke vertoogen tot den Engelschen Gezant gerigt hebben. Die staatsgevangenen hebben in hunne cellen geene andere zitplaats dan eene tegen den muur geplaatste steenen bank, en door laaghartige handelingen ontrukt men aan de getuigen al de valsche verklaringen welke men verlangt. Den 22 Junij des vorigen jaars heeft de heer *Carafa* beloofd dat, zoodra de omstandigheden gunstiger en de stemming der bevolking kalmer wezen, zoude de Koning de eerste hem geschikt voorkomende gelegenheid aan zou grijpen om eene amnestie uit

te vaardigen, maar hij zorgde er gelijktijdig bij te voegen dat hij niet in staat was te zeggen hoe lang de staat der zaken duren zou die het doen der verlangde inwilligingen verbood. Den 19 Julij deelde prins *Carini*, toenmaals ambassadeur van Napels te Londen, eene verklaring aan lord *Clarendon* mede, volgens welke zijn Souverein zijne Koninklijke goedertierenheid jegens de vijanden der openbare rust niet betoonen kon, alvorens het welzijn zijner Staten en zijne eigene waardigheid zulks, naar zijne eigene schatting, mogelijk maakten." Weinige dagen daarna was het dat sir *W. Temple* Napels verliet, en na verloop van nog eenige weken, gedurende welke de Fransche en Engelsche Regeringen, in weerwil van den weinig voldoenden inhoud dier verklaringen, nog eene verandering in het gedrag der Napelsche Regering hadden te gemoet gezien, werden de diplomatieke betrekkingen tusschen de Westersche Mogendheden en het Koningrijk der Beide Siciliën afgebroken.

— Tijdens de gestrenge vorst, die in de laatste helft der vorige maand in Noord-Amerika heerschte, was ook het breede water dat Brooklin van New-York afscheidt, geheel digt gevrozen en passeerden dagelijks duizenden dit ijsveld van ruim 5000 vierkante voeten, om van de eene naar de andere dier steden te komen. Maar gedurende den vloed van 19 Januarij des morgens brak het ijs aan de beide oevers plotseling los, en eene ontzettend groote ijsvlakte, op welke zich ruim vijfhonderd menschen bevonden, dreef den Oceaan te gemoet. De ontsteltenis der aan den oever staanden over het lot dier wanhopig jammerende menigte gaat alle beschrijving te boven. Na verschillende vruchtelooze pogingen gelukte het eindelijk eene stoomboot zich tegen deze monsterachtige groote schaal te plaatsen, alvorens zij de zee bereikt had, en door dit middel werden al de in levensgevaar verkeerenden gelukkig behouden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 24sten Februarij.

De Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft jl. Zaturdag de beraadslaging over het ontwerp van wet op het begeven van Akademische graden, waarmede zij zich sedert zes weken schier uitsluitend bezig gehouden had, ten einde gebragt. De tweede beraadslaging heeft in de voordragt geene veranderingen van belang gebragt, behalve eene bepaling, die de aanstaande notarissen verpligt om de Vlaamsche taal aan te leeren. Ten slotte is het geheele ontwerp met de van onderscheidene zijden daarin gebragte wijzigingen in stemming gebragt en met eene groote meerderheid (52 tegen 28 stemmen) aangenomen.

Alzoo zal, indien de voordragt wet wordt (waaraan velen nog twijfelen) niemand naar een akademischen graad kunnen dingen, die niet vroeger bewezen heeft vatbaarheid voor hooger onderwijs te bezitten, maar zal als bewijs daarvoor een getuigschrift voldoende zijn. Ook wordt het aantal vakken, waarover de akademische examens loopen, verminderd, en voor eenige voortaan alleen het overleggen van getuigschriften gevorderd. Op grond hiervan wordt door velen beweerd, dat de door de Kamer aangenomen wetsbepalingen het hooger onderwijs in Belgie tot een lager peil zullen doen dalen. Anderen daarentegen meenen, dat onder de bestaande wetsbepalingen aan de studiën meer uitbreiding is gegeven dan noodig en met hare grondigheid bestaanbaar is.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Februarij.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad van Breda, gehouden den 21 Februarij 1857, tegenwoordig de heeren *Loonen*, *van Mens*, *Verlegh*, *van den Burgt*, *van de Goorbergh*, *de Man*, *van der Hoeven* en *Mastboom*, Voorzitter.

Goedkeuring der Notulen van den 28. en 31. Januarij 1857.

A. Behandeling der aangehouden zaken:

1. Besloten op het voetspoor van het Gemeentebestuur van Haarlem, zich bij adres tot den Koning te wenden, om vrijstelling der Gemeente van de betaling der zegelgelden voor den Burgerlijken Stand.

2. Besloten ten behoeve der Gemeente in te teekenen op de uitgave van *Nieuwenhuis*, Woordenboek van kunsten en wetenschappen.

3. Wordt bij continuatie benoemd tot lid der commissie van administratie van de Bank van Leening, de heer mr. *C. E. van der Hoeven*.

B. Ingekomen stukken:

1. De door Gedep.-Staten goedgekeurde begrooting dezer Gemeente voor 1857.

2. Missive van het Gemeentebestuur van Ginneken en Bavel, omtrent het gemeenschappelijk aanvragen van magtiging aan Gedep.-Staten, tot nadere wijziging in de grootte der perceelen benoodigd voor de aardenbaan van den te leggen weg naar Hoogstraten en de deswege toe te kennen schadevergoeding. — Daartoe besloten.

3. Missive van de Kamer van Koophandel alhier, ten geleide der rekening en verantwoording van de uit de Gemeentekas verstrekte toelage van *f* 400, over 1856. — Welke rekening wordt goedgekeurd.

4. Missive van dezelfde Kamer tot het brengen van verandering in den toestand der Stads Waag, door de balance te versterken en het gewigt te vermeerderen; alsmede tot vermindering van het weegloon. — Burgem. en Weth. gemagtigd tot het doen onderzoeken naar den prijs eener Bascule, ter vervanging der schalen, en besloten de verlangde wijziging van het loon aan te houden.

5. Adres van den Majoor *van Emde*, houdende bezwaren tegen zijnen aanslag in de Plaatselijke Directe Belasting dezer Gemeente over 1855. — Hetwelk wordt afgewezen, op grond dat de adressant is gebragt op het suppletoir Kohier voor eenen aanslag van 5 maanden, als in de maand Mei de gemeente verlaten hebbende.

6. Adres van *W. van Overbeek*, om teruggaaf voor drie maanden der betaalde directe Belasting, als op den 1. October 1856, zich met der woon gevestigd hebbende te Princenhage.

7. Adres van Mevrouw *Krijthé*, om remissie mede voor drie maanden derzelfde belasting, als eerst op 1 April 1856 alhier zijnde komen wonen.

8. Adres van den heer *G. van Alphen*, om afschrijving voor drie maanden op de meergenoemde belasting, als dien tijd hebbende verbleven onder de Gemeente Princenhage. — Welke verzoeken worden ingewilligd op grond van art. 245 der Gemeentewet.

9. Declaratie van den Opziger *Pieterse*, ad *f* 39,30, wegens het aandeel dezer Gemeente in de kosten voor het opmaken van het bestek en de begrooting van het leggen der aardenbaan en van den weg naar Hoogstraten. — Voldoen uit de onvoorziene uitgaven van 1856, behoudens de goedkeuring van Gedep.-Staten.

10. Adres van *Cornelis Kuyk*, om remissie van *f* 218,07½ wegens boeten voor de slechte verlichting. — Ter visie met het daarop ingewonnen berigt van den Architect.

11. Brief van den Plaats. adj. *C. W. Joost*, om inhuring van het bovenkwartier aan de Boschpoort. — Publiek verhuren volgens vroeger besluit van den Raad.

C. De Commissie daartoe vroeger benoemd, uitgenoodigd om tegenwoordig te zijn bij de aanstaande finale opneming van het gedeelte Grindweg onder Ginneken, door eene Commissie uit dat Bestuur en den Ingenieur van den Waterstaat.

D. Besloten bij het Departement van Binnenlandsche Zaken en Gedep. Staten, bij gemotiveerd adres terug te komen op het erlangen van Zr. Ms. beschikking op de aanhangige Plaatselijke Belastingen op de Bieren en Azijnen, Brandstoffen enz.

F. Mede besloten om Gedep. Staten te verzoeken, het erlangen der aangevraagde concessie tot oprigting eener Stedelijke Gaz-fabriek te bespoedigen, en onder mededeeling van het voornemen tot die daarstelling deswege te schrijven aan den heer Generaal-Majoor der Militaire Akademie.

F. Burgemeester en Wethouders gemagtigd tot het plaatsen aanvankelijk van zes urinoirs binnen deze Gemeente.

— In de hier ter stede gevestigde ijzergieterij van den heer *C. Klep de Bruijn*, werd dezer dagen een zwaar stuk gegoten, hetwelk door zijn vorm uiterst moeijelijk te gieten was. De goede uitslag van dit zware stuk gaf een voldingend bewijs van den grooten vooruitgang, welke deze gieterij binnen korten tijd heeft gemaakt. Gezegd stuk maakt een deel uit van den toestel, welke door den heer *Busch* is uitgevonden, en onderscheidt zich door zuiverheid en uitgebreidheid.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag zijn ingekomen:

een wets-ontwerp op het lager onderwijs, met daarbij behoorende memorie van toelichting, dat, tot onderzoek, naar de afdeelingen verzonden is; en

afschriften van twee overeenkomsten, gesloten met Mecklenburg-Schwerin en Oldenburg, betrekkelijk de toelating van consulaire agenten in Nederlandsch Indie; die naar even zoo vele commissiën van onderzoek verzonden zijn.

Aan de Vergadering is medegedeeld welke commissiën van rapporteurs benoemd zijn voor de in de afdeelingen onderzochte wets-ontwerpen en voorstellen, onder anderen: voor het voorstel van den heer *Sloet tot Oldhuis* tot verandering der tienden in grondrenten, de heeren *van Nispen van Sevenaer*, *van Akerlaken*, *van Rappard*, *Thorbecke* en *van Lynden*; en voor het wets-ontwerp tot regeling der zaken van de voormalige weesen momboirkamers, de heeren: *Gevers Deinoot*, *Slicher van Domburg*, *Heemskerk*, *de Brauw* en *van Bosse*.

De Commissie van Rapporteurs heeft haar Eindverslag uitgebragt omtrent de wets-ontwerpen tot naturalisatie van *M. Garapiet* en negen anderen; en de Commissie tot onderzoek van de overeenkomst gesloten met Hannover tot wering van den sluikhandel haar verslag aangaande die overeenkomst.

De Kamer heeft bepaald dat op aanstaanden Donderdag achtereenvolgens zullen behandeld worden: 1°. de zoo even vermelde naturalisatie-wetten; 2°. de conclusie van het rapport op de straks opgegeven overeenkomst; en 3°. de conclusie van het vroeger uitgebragt rapport omtrent het regeringsverslag over den staat van West-Indie over 1854.

— Wij laten hier volgen eenige der voornaamste bepalingen van het thans ingediend nieuw ontwerp van wet op het Lager onderwijs.

Wij WILLEM III, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat art. 194 der Grondwet voorschrijft, dat de inrigting van het openbaar onderwijs, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet word geregeld, dat er overal in het Rijk van overheidswege voldoend openbaar lager onderwijs wordt gegeven, en dat het geven van onderwijs is, behoudens het toezigt der overheid, en bovendien, voor zooveel het middelbaar en lager onderwijs betreft, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid des onderwijzers; het een en ander door de wet te regelen; dat het noodzakelijk is, in afwachting der regeling van het middelbaar en hooger onderwijs, aan die bepalingen, voor zooveel het lager onderwijs betreft, gevolg te geven;

Zoo is het, dat wij, enz.

Titel I. Algemeene Bepalingen.

Art. 1. Het lager onderwijs omvat het: lezen, schrijven, rekenen, benevens de beginselen der Nederlandsche taal, der geschiedenis, der aardrijkskunde, der kennis van de natuur, der wiskunde en der vormleer.

Art. 2. Het lager onderwijs wordt onderscheiden in openbaar en in bijzonder onderwijs. Openbaar onderwijs is hetgeen gegeven wordt van wege de gemeenten, de provinciën en het Rijk, gezamenlijk of afzonderlijk; het overige is bijzonder onderwijs.

Art. 6. Niemand mag lager onderwijs geven, die niet in het bezit is der bij deze wet gevorderde bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid. Vreemdelingen behoeven bovendien onze vergunning.

Art. 8. Die lager onderwijs geeft, zonder daartoe bevoegd te zijn, of in strijd met het bepaalde bij art. 4, wordt voor de eerste maal gestraft met eene boete van vijf en twintig tot vijftig gulden, voor de tweede maal met eene boete van vijftig tot honderd gulden en gevangenisstraf van acht tot

veertien dagen, te zamen of afzonderlijk, en vervolgens telkens met gevangenisstraf van eene maand tot een jaar. Op hem, die buiten de grenzen zijner bevoegdheid lager onderwijs geeft, is de helft dezer straffen van toepassing.

Art. 12. Ter opleiding van onderwijzers is er van Rijks wege minstens ééne kweekschool en wordt bovendien jaarlijks eene som in de begrooting der Staatsuitgaven voorgedragen.

Art. 13. De bepalingen dezer wet omtrent de onderwijzers zijn insgelijks op de onderwijzeressen van toepassing, voor zoo verre zij voor deze geene uitzonderingen behelst.

Titel II. Van het Openbaar Onderwijs.

§ 1. Van de scholen.

Art. 15. In elke gemeente wordt lager onderwijs, naar den omvang van art. 1, gegeven in een voor de bevolking en de behoefte voldoend getal scholen, toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid. Met inachtneming van art. 121 der wet van den 29 Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 85) kunnen twee of meer naburige gemeenten zich vereenigen tot het oprigten en in stand houden van gemeenschappelijke scholen.

Art. 16. De gemeenteraad bepaalt het getal der scholen. Zijn besluit wordt aan Gedeputeerde Staten medegedeeld. Zoo Gedeputeerde Staten het getal onvoldoende achten, bevelen zij vermeerdering. Indien het Ons onvoldoende voorkomt kan vermeerdering door Ons worden bevolen.

Art. 18. Aan elken hoofdonderwijzer wordt, behalve vrije woning, zoo mogelijk met een tuin, eene jaarwedde toegelegd. Ingeval hem geene vrije woning kan verschaft worden, ontvangt hij eene billijke vergoeding voor huishuur. Bij verschil tusschen den gemeenteraad en den onderwijzer omtrent het bedrag dier vergoeding beslissen Gedeputeerde Staten. Ten behoeve van elken kweekeling, bedoeld in het voorgaand artikel, wordt den hoofdonderwijzer eene jaarlijksche toelage verleend. Aan elken hulponderwijzer wordt eene jaarwedde toegelegd. De jaarwedde en toelagen worden door den gemeenteraad onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten bepaald. Voor een hoofdonderwijzer is het bedrag der jaarwedde ten minste *f* 400, voor een hulponderwijzer ten minste *f* 200. Het bedrag der toelage is ten minste *f*. 25.

Art. 19. Om als hoofd- of hulponderwijzer benoemd te kunnen worden, wordt vereischt het bezit: *a*, eener acte van bekwaamheid, *b*, van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het bestuur der gemeente of gemeenten, waarvan de bezitter gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond.

Art. 20. De hoofd- en hulponderwijzers worden benoemd door den gemeenteraad uit eene voordragt van drie personen, opgemaakt door den burgemeester en wethouders, in overleg, wat de hoofdonderwijzers betreft met den districts-schoolopziener, en wat de hulponderwijzers aangaat, met den hoofdonderwijzer. Bij verschil van gevoelen tusschen burgemeester en wethouders en den schoolopziener of den hoofdonderwijzer beslissen Gedeputeerde Staten.

Art. 21. Het schoolonderwijs wordt, onder het aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden, dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen en aan hunne opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden. De onderwijzer onthoudt zich van iets te leeren, te doen of toe te laten, wat strijdig is met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden. Hij [illegible] de kinderen dien eerbied in en wekt hen op tot onderlinge liefde en verdraagzaamheid. Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen. Hiertoe zijn de schoollocalen buiten de schooluren voor de leerlingen der school beschikbaar. Waar de kinderen van het bezoeken der openbare school, uit hoofde van godsdienstige bezwaren der ouders, worden teruggehouden, en deze bezwaren, na een zorgvuldig onderzoek, niet kunnen worden uit den weg geruimd, wordt, indien hieraan kan te gemoet gekomen worden door de oprigting van eene bijzondere school, tot het oprigten en onderhouden van zoodanige school, des gevorderd, hulp verleend door middel van een Rijkssubsidie. Het verleenen van zoodanige subsidie geschiedt door de wet.

§ 3. Van de kosten van het onderwijs.

Art. 29. Elke gemeente voorziet in de kosten van haar lager onderwijs, voor zooverre die niet komen ten laste van anderen, of op andere wijze worden gevonden.

Art. 30. Die kosten zijn: *a*, de jaarwedde der hoofd- en hulponderwijzers; *b*, de toelagen ten behoeve der kweekelingen; *c*, de kosten van het oprigten en in stand houden of huren en van het schoonhouden der schoolgebouwen; *d*, die van het aanschaffen en onderhouden der schoolmeubelen, schoolboeken en schoolbehoeften der leerlingen: *e*, die van licht en brand, benoodigd voor de schoollocalen; *f*, die van het oprigten en in stand houden of huren der onderwijzerswoningen; *g*, de vergoeding aan de hoofdonderwijzers voor het gemis van vrije woning; *h*, het aandeel der gemeente in het pensioen der onderwijzers; *i*, de kosten der plaatselijke schoolcommissie.

Art. 31. Ter tegemoetkoming in deze kosten kan eene bijdrage voor ieder schoolgaand kind worden geheven.

Titel III. Van het Bijzonder Onderwijs.

Art. 35. Tot het geven van bijzonder schoolonderwijs of van huisonderwijs wordt vereischt het bezit: *a*. eener acte van bekwaamheid; *b*. van gelijk getuigschrift als in art. 19, lit. *b*, is vermeld; *c*. van een bewijs, dat beide deze stukken door burgemeester en wethouders der gemeente, waar het onderwijs zal gegeven worden, zijn gezien en in orde bevonden.

Art. 36. De onderwijzers, die bij het geven van bijzonder schoolonderwijs of van huisonderwijs, leeringen verspreiden, strijdig met de goede zeden of aansporende tot ongehoorzaamheid aan de wetten des lands, kunnen, op voordragt van burgemeester en wethouders, van de plaatselijke schoolcommissie of van den districts-schoolopziener, door Gedeputeerde Staten worden verklaard hunne bevoegdheid tot het geven van onderwijs verloren te hebben. Deze bepaling is ook van toepassing op de onderwijzers, die zich aan [illegible]lijk levensgedrag schuldig maken.

Titel IV. Van de acten van Bekwaamheid tot het geven van Onderwijs.

Art. 37. De acten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs, vermeld in de artt. 19 en 35, worden verkregen door het afleggen van examens.

Art. 38. De examens worden afgenomen door vier commissien, elk zamengesteld uit ten minste negen leden, door Onzen Minister van Binnenlandsche zaken te kiezen uit de schoolopzieners der onderscheidene provincien, en eenmaal 's jaars door hem tot het verrigten dier werkzaamheid op te roepen.

Art. 39. Elke commissie begeeft zich naar de provincien, welke haar worden aangewezen. Zij houdt in elke provincie hare vergaderingen in de gemeente, daartoe door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te bestemmen.

Art. 41. Om tot het examen te worden toegelaten, moet de gevorderde ouderdom zijn bereikt. Deze is bepaald voor de hulponderwijzers en hulponderwijzeressen op 18 jaren, voor de hoofdonderwijzers en hoofdonderwijzeressen op 23 jaren.

Titel V. Van het toezigt op het onderwijs.

Art. 47. Met het toezigt op het onderwijs zijn, onder het oppertoezigt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, belast: *a*, plaatselijke schoolcommissiën; *b*, schoolopzieners; *c*, een inspecteur.

Art. 48. In elke gemeente is eene plaatselijke schoolcommissie. In gemeenten, die zich ingevolge het 2de lid van art. 15 vereenigd hebben tot het oprigten en in stand houden van gemeenschappelijke scholen, is eene gemeenschappelijke commissie.

Art. 49. In gemeenten beneden de 4000 zielen bestaat de plaatselijke schoolcommissie uit burgemeester en wethouders. In de overige gemeenten worden de plaatselijke schoolcommissiën door den gemeenteraad benoemd. Het lidmaatschap dezer commissiën is vereenigbaar met dat van dien raad.

Art. 50. Elke provincie wordt door Ons in schooldistricten verdeeld.

Art. 51. Elk district staat onder het toezigt van een schoolopziener. In geval van overlijden, ziekte of afwezigheid van den schoolopziener, kan in de waarneming zijner betrekking door onzen Minister van Binnenlandsche Zaken worden voorzien.

Art. 52. De schoolopzieners worden door Ons benoemd voor den tijd van zes jaren. De aftredenden zijn weder benoembaar. Zij kunnen ten allen tijde door Ons worden ontslagen.

Art. 53. De schoolopzieners genieten uit 's Rijks kas eene jaarwedde en eene som bij abonnement, als vergoeding voor hunne reis- en verblijfkosten.

Art. 54. De inspecteur wordt door Ons benoemd. Hij kan ten allen tijde door ons worden ontslagen. Hij geniet uit 's Rijks kas eene jaarwedde en vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Art. 55. De schoolopzieners en de inspecteur bekleeden geene ambten of bedieningen zonder onze toestemming.

Art. 56. De leden der plaatselijke schoolcommissien, de schoolopzieners en de inspecteur leggen, bij de aanvaarding hunner betrekking, den eed of de belofte af, dat zij haar naar behooren en getrouw zullen waarnemen. De eedsaflegging of belofte geschiedt door de leden der plaatselijke schoolcommissien in gemeenten van 4000 zielen en daarboven, in handen van den burgemeester, in de overige gemeenten in de handen van den regter van het kanton waarin zij wonen; door de schoolopzieners in handen van onzen Commissaris in de provincie, door den inspecteur in handen van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

— Het *Nieuwsblad van 's Gravenhage* verzekert dat tot de instelling van een Ministerie van openbare werken besloten is. Volgens dat blad heeft de Ministerraad zich bepaaldelijk met die zaak bezig gehouden en is ll. Zaturdag het besluit van instelling genomen.

— Bij Zijner Majesteits besluiten van den 22sten Februarij 1857, n°. 93 en 94, zijn benoemd: tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Noordholland, mr. *J. J. Splitgerber*, lid der Provinciale Staten van Noordholland, regter in de arrondissements-regtbank te Amsterdam en lid der commissie van administratie over de gevangenissen aldaar, en tot officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Middelburg, jhr. mr. *C. J. van Nispen tot Pannerden*, thans substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch.

Bij Koninklijk besluit van 19 Februarij 1857, n°. 65, is benoemd tot mede-commissaris van het grootboek der nationale schuld de heer mr. *J. J. Splitgerber*.

— Het *Staatsblad* n°. 8 bevat een Koninklijk besluit van den 15den dezer, betreffende de uitloting op 25 dezer en aflossing op 1 April aanstaande tegen 100 ten 100 van een kapitaal van *f* 300,000 3½ pCt. schuldbekentenissen, voor het jaar 1857.

— De *Staatscourant* behelst heden een algemeen verslag, openbare rekenschap bevattende van het bedrag der liefdegaven, ontvangen ten gevolge der collecte tot leniging der rampen veroorzaakt door den watersnood van 1855. Daaruit blijkt dat de openbare collecte in de verschillende provincien bedragen heeft *f* 478,633.53^5; daarbij moet gerekend de langs andere wegen ingekomen sommen ten bedrage van *f* 197,346.90^5, zoodat in 't geheel zijn bijeengebragt *f* 675,980.44; waarvan moet worden afgetrokken voor verwisseling en onkosten *f* 116.54, zoodat zuiver beschikbaar is geweest *f* 675,863.90; daarvan is beschikbaar gesteld voor Noordbrabant *f* 118,154.46^5; voor Gelderland *f* 431,685.59^5; voor Zuidholland *f* 46,791.38^5 en voor Utrecht *f* 79,232.75^5. Bovendien is nog met eene bepaalde bestemming ontvangen voor een bedrag van *f* 3,345.05^5 en eenige kleedingstukken.

— Uit Besoijen wordt van den 18den Febr. gemeld: „Sedert eenige dagen zijn ingenieurs onafgebroken bezig in deze environs opmetingen te doen en het terrein af te bakenen van den aan te leggen spoorweg van Turnhout over Tilburg op Utrecht. Het afgebakende terrein bepaalt zich reeds van Turnhout over Poppel en Goirle naar Tilburg, langs Kaatsheuvel en Sprang, tot deze gemeente, terwijl de rigting verder genomen zal worden naar Drongelen, echter door het land van Altena, over Woudrichem en Gorinchem naar Utrecht. Men is algemeen van gevoelen, dat deze spoorweglijn nog eerder dan de Zeeuwsch-Limburgsche spoorweg tot stand zal komen."

— Uit Nijmegen wordt gemeld, dat het Z. M. heeft behaagd aan de heeren *de Bruyn Hautair en Co.*, voor zoo ver het Nederlandsche grondgebied betreft, concessie te verleenen voor den aanleg en de exploitatie van een ijzeren spoorweg van Luik over Tilburg naar Nijmegen, terwijl de vooruitzigten voor de verlenging van den weg van Nijmegen naar Arnhem mede gunstig zijn.

— De verzakking van eenige gebouwen, aan de Waal te Nijmegen gelegen, is bij den lagen waterstand thans op meer schrikbarende wijze toegenomen. Naar men verneemt, heeft het stedelijk bestuur het dan ook nu noodig geoordeeld, aan de eigenaars der aan de Krampoort belendende huizen, waarvan het eene zich van het nevenstaande huis *de Toelast* genaamd bijna heeft losgescheurd, aanschrijving te doen, die huizen te laten

afbreken, en zal hetzelfde geschieden met de poort zelve, het wachthuis en het daaraan grenzende stuk ringmuur.

— Laatstleden Vrijdag had te Goes de openbare veiling plaats van 94 bunders, 33 roeden, 79 ellen schorren, gelegen onder Nieuw- en Sint-Joostland (eiland Walcheren), met octrooi ter indijking, welke werden verkocht in massa voor de aanzienlijke som van ƒ 113,200.

— Volgens den *Précurseur* van 19 dezer zijn de werken van indijking van de Ooster-Schelde sedert ll. Maandag hervat. De belangrijke aankoopen van materialen en vooral van hout van allerlei afmeting, welke te Ossendrecht bewerkstelligd worden, bewijzen dat niets verzuimd zal worden om deze reusachtige onderneming zoo spoedig mogelijk ten einde te brengen. Men verzekert, dat de Engelsche ingenieurs voornemens zijn, vóór de maand April er meer dan vier duizend werklieden toe te bezigen. Men arbeidt op dit oogenblik op de geheele linie aan het nieuwe kanaal, dat door het eiland Zuid-Beveland moet loopen.

— Volgens een met de jongste mail bij het Departement van Koloniën uit Suriname ontvangen berigt van den 21sten Januarij jl., bleef de gezondheidstoestand aldaar voldoende. De mazelen, waarvan zich eenige gevallen te Nickerie hadden voorgedaan, hadden geheel opgehouden. De meest gewenschte rust en orde heerschten bij voortduur, ook onder de slavenbevolking. De plaats gehad hebbende ongeregeldheden op het etablissement Albina alleen maakten hierop eene uitzondering, doch de Gouverneur vleide zich dat dezelve, ten gevolge van de door hem genomene maatregelen, zouden hebben opgehouden.

In de *Utrechtsche Provinciale en Stadscourant* van Maandag ll. leest men het volgend Artikel van den hoogleeraar *G. W. Vreede.*

Onder den titel van *Onpartijdige Beschouwing der groote staatkundige aangelegenheden van den dag in Nederland door een echt constitutioneel-Koningsgezinde — Februarij* 1857 (1), heeft een welmeenend Vaderlander in het vooruitzigt der nieuwe zamenkomst van de Staten-Generaal, zich gedrongen gevoeld, alle Staatspartijen tot eendragt en meer gematigdheid aan te sporen, «opdat hartstogtlijkheid geene aanleiding tot wederverandering van Ministerie, tot ontbinding der Kamer" of tot andere maatregelen geve, voor 's lands belangen nog meer te betreuren. — De naamlooze, niet onbekende, Schrijver verklaart zich, na eene zeer bedrijvige en schitterende loopbaan, «thans in hoogen ouderdom, aan het laatste bedrijf, bij het laatste tooneel, niets vuriger wenschende, dan dat, alvorens de gordijn voor dit werelddrama zal vallen, de politieke partijen reeds door meer gematigdheid mogen worden geleid." (2) — Hij rigt daarom een ernstig woord van vermaning en van verzoening tevens, tot de Ministers en de Ministeriëlen, tot de Oppositie, tot de anti-revolutionairen, die hij liever volijverige, overdreven Protestanten wil genoemd hebben. — Aan de raadslieden der Kroon en hunne aanklevers in en buiten de Kamer voegt hij toe, dat het «een slecht compliment is, hetwelk men den Koning maakt, wanneer men Zijne Majesteit zoo spoedig beleedigd waant, en daarenboven, eene zeer slechte politiek, om ook anderen in dien waan te doen deelen (3)." Hij waarschuwt tegen den toeleg van sommigen, om den Vorst tot een Partijhoofd te vernederen, en herinnert aan de in Engeland diep gewortelde constitutionele beginselen, «zooveel verschuldigd aan een Prins uit Neerlands Dynastie gesproten," die niet gedoogen dat Ministers of Ministeriëlen zich achter de Majesteit eens Konings tegen de aanvallen der Oppositie verschansen. — Maar ook de schijn zelfs van eenige beleediging des Konings moet zorgvuldig vermeden worden, en de toon der parlementaire sprekers behoort geen andere te zijn, dan dien men op een Congres van Diplomaten voegzaam achten zou. — Die parlementaire vormen mogen door de tegenwoordige Oppositie evenmin geschonden worden, wanneer zij de «ophanden wetsvoorstellen der Ministers aanhoort, en, bij noodzakelijk geachte, gemoedelijke bestrijding er van," vergete zij niet het Ministerie met dezelfde maat te meten, waarmede zij vroeger gewenscht heeft, gemeten te worden. (4) — Wat de grieven der anti-revolutionairen aangaat, de benaming van *Christelijke* of *Protestantsche* Staat wordt door den Schrijver onbewimpeld afgekeurd. Schoon gaarne erkennende, dat Nederland aan het Protestantismus alles verschuldigd is, wil hij niet uit het oog hebben verloren dat het Koningrijk, de nieuwe Staat, bij aanvanding van eene vreemde, vijandelijke Mogendheid, «den arm en het bloed van al zijne kinderen vereischt." (5) Hij prijst het hoofdbeginsel van de Wet van 1806 op het Lager onderwijs. (6) — Genoeg om iedereen gunstig in de strekking van een geschrift te doen kennen, dat de behartiging van allen verdient, die het Vaderland en den Koning oprecht liefhebben. Er komen, wel is waar, hier en daar stellingen voor, die wij niet geheel en onbepaald kunnen beamen; ons bestek laat echter eene aanwijzing en opsomming dier punten niet toe; liever sluiten wij met de uitdrukking van den wensch, dat het gemeen overleg der Kroon en der Vertegenwoordiging door een nuttig gebruik van dit boekje bevorderd worde.

Utrecht, 22 Febr. 1857. G. W. VREEDE.

(1) Utrecht, Broese. (42 bl.) (2) Bladz. 20. (3) Bladz. 11, 12, 14. (4) Bladz. 28. (5) Bladz. 31. (6) Bladz. 36.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 23 Februarij.

TARWE tot vorige prijzen aan consumptie verkocht: 129 ℔ N. bonte Poolsche ƒ 425; 130 ℔ Jar. dito ƒ 435; 127, 128 ℔ dito ƒ 400, 405; 126, 128 ℔ dito ƒ 380, 385; 127 ℔ N. Gelders. ƒ 323, 330; 128 ℔ dito ƒ 330, 335; 119 ℔ N. Vriesche ƒ 280.

ROGGE prijshoudend met redelijken handel: 120, 122 ℔ Amerik. ƒ 255, ƒ 266; 122 ℔ N. Mecklenb. ƒ 280; 117 ℔ Stockh. ƒ 225; 142, 145 ℔ N. Inlandsche ƒ 214, 222; 120 ℔ Archang. ƒ 220; 117, 118, 119 ℔ Petersburg. ƒ 217, 220 à 223.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 118 ℔ Holst. ƒ 234; 118 ℔ Amersf. ƒ 238.

KOOLZAAD dadelijk onveranderd, op levering traag in een doen: Kromhorn 77 à 81 P. vl.; Zweedsche Rübs 70 P. vl.; op 9 v. Olie, te leveren in Nov. 78 1/2 P. vl.

LIJNZAAD een doen, 113, 114 ℔ Berdiansky ƒ 430.

RAAPOLIE flaauw: op 6/w. ƒ 52 3/4; vlieg. ƒ 51 1/2 à 51 1/4; 1 Mei ƒ 50; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 46 à 45 1/2.

LIJNOLIE flaauw; op 6/w. ƒ 44; vlieg. ƒ 42 3/4; 1 Maart ƒ 42 1/4 à 42; 1 April ƒ 42 1/2 à 42 1/4; 1 Mei ƒ 42 3/4 à 42 1/4; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 42.

HENNEPOLIE op 6/w. ƒ 50 3/4; vlieg. ƒ 49 1/2.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks ƒ 83 à ƒ 87.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks ƒ 10 à ƒ 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 24 FEBRUARIJ 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van	ƒ 11,00	tot ƒ 11,20.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	» 6.80	» » 6,80.
Het dito dito Boekweit Oude	»	» 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	» 6.80	» » 6,80.
Een dito pond Boter	»	» 1,08	» » 1,12.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	»	» 1,90	» » 2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			» 8,00.
Het 1000 Doof Hout			» 2,60.
De kar Spaanders			» 4,10.
De » Struiken			» 3,50.
De 100 Mutsaard			» 3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Februarij*) waren genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 63 5/8, 13/16, 11/16; 3 pCt. 75 7/8, 76; 4 pCt. 95 1/4, 5/16; O. I. Leening 1844 4 pCt. 94 3/4; Belgie 2 1/2 pCt. 52 1/8; Rusland 5 pCt. 104 1/8, 1/16; dito 1828—29 103, 1/4; 4 pCt. bij Stieglitz 84 3/4; dito 5 pCt. 1854 94, 5/8; dito 1855 96 1/4, 3/8, 5/16; Polen 4 pCt. 95 1/2; Aand. Leen 152 3/4; Spanje 1 1/4 pCt. 24 1/2, 3/8, 9/16; 3 pCt. Binnenl. 37 3/8, 1/2, 7/16; Portugezen 3 pCt. te Londen 45 1/4, 3/8, 5/16; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 76 7/8, 77 1/16, 76 7/8; dito 1849—54 86 5/8, 7/8, 3/8; Zilver Nat. 5 pCt. 78 1/2, 3/4, 5/8; 2 1/2 pCt. 39 3/4, 13/16; Mexico 21 1/8, 3/16; Grenada 21 1/2, 5/8; Venezuela 35 3/16.

Advertentiën.

Te Breda, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.